

باسمه تعالی

صور تجلسه شورای عالی اخلاق دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

جلسه شورای عالی اخلاق دانشگاه در ساعت ۱۰:۳۰ صبح روز چهارشنبه مورخ ۹۸/۳/۸ با حضور ریاست محترم دانشگاه و اعضای محترم شورا تشکیل گردید. در ابتدا آیاتی از قرآن مجید تلاوت گردید.

دستور جلسه

✓ ارائه بحث علمی کاربردی "چالش‌های پیش‌رو برای نهادینه نمودن حداقل‌های اخلاق رفتار حرفه‌ای در سطح دانشکده‌ها و دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و راهکارهای آن (حوزه معاونت آموزشی)" توسط آقای دکتر صبری معاون محترم آموزشی دانشگاه
✓ بحث و تبادل نظر پیرامون:

۱. برگزاری همایش ۱ روزه مسئولین کمیته‌های تخصصی معاونت‌های دانشگاهی و کمیته‌های دانشکده‌ای شورا جهت ارائه دستاوردهای رسیدن به هدف سال ۹۸ دانشگاه و خود و چالش‌های موجود پیش رو در حوزه اخلاق علوم پزشکی و رفتار حرفه‌ای.
۲. ارائه فلوجارتی که توسط معاونت محترم پژوهشی در رابطه با رسیدگی به تخلفات اخلاقی در پژوهش‌های اساتید و دانشجویان طراحی شده است.
۳. پیشنهاد نشست مشترک ریاست محترم دانشگاه و مبادی قانونی رسیدگی به تخلفات اعضای هیأت علمی، دانشجویان و کارکنان و نمایندگان مسئولین معاونت‌ها و دانشکده‌های دانشگاه جهت رفع چالش‌های مغایر با موازین اخلاقی موجود.
۴. ارائه پیشنهادات اعضای شورا در رابطه با مباحث علمی شورا و تعیین داوطلبان ارائه آن مباحث.
۵. یادآوری برنامه زمانبندی تدوین آئین‌نامه‌های اخلاق معاونت‌های فاقد آن و ارائه تقویم زمانبندی جلسات کمیته اخلاق در هر معاونتی.
۶. یادآوری گزارش‌های فصلی حوزه‌های مختلف مربوط به مصوبات جلسات قبلی شورای اخلاق دانشگاه جهت جلسه تیر ماه.

بحث علمی

جناب آقای دکتر صبری رئیس محترم کمیته اخلاق در آموزش دانشگاه: ایشان در رابطه با "چالش‌های پیش‌رو در حوزه معاونت آموزشی برای نهادینه نمودن حداقل‌های اخلاق رفتار حرفه‌ای در سطح دانشکده‌ها و دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و راهکارهای آن" بحث خود را به شرح زیر ارائه نمودند:

فرصت‌ها: الف) زمینه و زیرساخت‌ها:

- ✓ حمایت مدیران دانشگاه از اخلاق علوم پزشکی و پروفشنالیزم
- ✓ حمایت حوزه معاونت آموزشی وزارت بهداشت از بسط مفاهیم اخلاق حرفه‌ای
- ✓ وجود شورای عالی اخلاق در سطح دانشگاه و کمیته اخلاق در آموزش
- ✓ وجود گروه اخلاق در سلامت در دانشگاه
- ✓ تشکیل کمیته‌های متناظر در سطح دانشکده‌ها (کمیته اخلاق علوم سلامت دانشکده‌ای)

- ✓ وجود بسته‌های تحول در آموزش و بسته توسعه اخلاق حرفه‌ای
- ✓ وجود آئین‌نامه‌هایی در ارتباط با نحوه رسیدگی به پابندی به اخلاق علوم پزشکی و رفتار حرفه‌ای برای: دستیاران، کارآموزان و کارورزان
- ✓ وجود سیستم ارزشیابی استاد با نگاه به اخلاق و اخلاق حرفه‌ای

فرصت‌ها: (ب) فرایندها:

- ✓ برنامه توانمندسازی اساتید برای گسترش و آموزش اخلاق حرفه‌ای
- ✓ کارگاه‌های اخلاق در پژوهش
- ✓ برنامه‌های توانمندسازی اخلاق حرفه‌ای دستیاران جدید در دانشکده پزشکی
- ✓ انجام ارزشیابی دستیاران از نظر اخلاق حرفه‌ای
- ✓ انجام ارزشیابی اساتید از نظر اخلاق حرفه‌ای
- ✓ وجود دروس مرتبط با اخلاق در برخی رشته‌ها: درس آداب پزشکی برای رشته پزشکی

چالش‌ها:

- ✓ همه اساتید با مفاهیم اخلاق و اخلاق حرفه‌ای آشنا نیستند. البته تاکنون ۵ دوره کارگاه در این زمینه برگزار شده است.
 - ✓ پرداختن به ارتقاء انگیزه اساتید برای پرداختن به مفاهیم اخلاقی در عملکرد و آموزش‌ها ضرورت دارد.
 - ✓ افزایش نقش الگو بودن اساتید و تأثیری که بر یادگیری دانشجویان دارند ضرورت دارد.
 - ✓ در دانشگاه نیاز به برنامه ریزی برای استفاده تعداد بیشتری **role model** اخلاقی به ویژه از پیشکسوتان هیأت علمی داریم.
 - ✓ بد اخلاقی‌ها در آموزش‌های نظری، آموزش‌های بالینی، ارزشیابی‌ها و پژوهش‌ها وجود دارد و متأسفانه بعضاً نهادینه شده است.
 - ✓ بد اخلاقی‌هایی که متأسفانه بعضاً در جامعه نهادینه شده است به ویژه در حوزه اقتصادی شیوع دارد.
 - ✓ جسور بودن و متوقع بودن افراد بد اخلاق و کم‌رو بودن و مأخوذ به حیا بودن افراد با اخلاق.
 - ✓ استفاده ابزاری از سایر توانمندی‌های فردی برای پوشش بد اخلاقی‌ها و یا استفاده از ابزارهای سیاسی و قبیله‌ای.
 - ✓ آئین‌نامه‌های کافی و قاطع برای برخورد با بد اخلاقی‌ها وجود ندارد به جز در مورد فراگیران و اخلاق در پژوهش که گاهی مسامحه می‌شود.
 - ✓ با بد اخلاقی‌ها به صورت جدی برخورد نمی‌شود و فرد خاطی با گرفتن تذکر بدون درج در پرونده محکوم می‌شود که عملاً یعنی هیچ برخوردی نشده است.
 - ✓ عدم توجه کافی به مقوله اخلاق در جذب اعضای هیأت علمی و فراگیران. به صورت پایلوت در دانشکده پزشکی این کار شروع شد و ۲ سال بعد ارزشیابی می‌شود که نتیجه چه شده است ولی متأسفانه این‌گونه برنامه‌ها ضمانت اجرایی ندارد.
 - ✓ در برنامه درسی اغلب رشته‌ها مباحث اخلاق در نظر گرفته نشده است.
 - ✓ در طرح دوره دروس به اهداف حوزه عاطفی که انتقال‌دهنده ارزش‌ها هستند کمتر به آن پرداخته می‌شود و بیشتر به مقولات سطحی بسنده می‌گردد.
 - ✓ در ارزشیابی‌های دانشجویان رشته‌ها و مقاطع مختلف به موضوعات اخلاق کمتر توجه می‌شود.
 - ✓ اساتید با روش‌های آموزش و ارزشیابی اخلاق حرفه‌ای کمتر آشنا هستند.
 - ✓ حمایت جدی دانشکده‌ها در راستای بسط آموزش و ارزشیابی اخلاق حرفه‌ای دارای ضعف است.
- ایشان در انتها با بیان حدیث ارزشمندی از حضرت علی علیه السلام بحث خود را پایان دادند.

مذاکرات

در صورت تمایل به دریافت متن مربوط به مذاکرات جلسه، می‌توانید به ایمیل شورای اخلاق علوم پزشکی دانشگاه به نشانی ethicscouncil1397@gmail.com درخواست خود را اعلام فرمائید. ان شاءالله طی ۳ روز اداری بعد از دریافت ایمیل شما، متن مذاکرات را دریافت خواهید نمود.

مصوبات

۱. با توجه به وجود چالش‌های بررسی مصادیق مغایر با موازین اخلاق علوم سلامت و مجازات‌های تعیین شده در مبادی قانونی دانشگاه (شامل هیأت‌های تخلفات و کمیته‌های اخلاق در پژوهش، آموزش، درمان و ...) به ویژه در رابطه با ضعف هماهنگی در این مبادی مقرر گردید موارد زیر انجام گیرد:

✓ نشست مشترکی با حضور اعضای زیر جهت رفع این چالش‌ها (تعیین و تعریف مصادیق و مجازات متناسب با آنها، اصلاح آئین‌نامه‌ها در صورت لزوم و تدوین آن در صورت عدم وجود آن) و تفاهم بیشتر تا آخر تیر ماه تشکیل گردد. مسئولیت پیگیری برگزاری این نشست با معاونت محترم پژوهشی خواهد بود.

اعضای نشست فوق: ریاست محترم دانشگاه، دبیر محترم هیأت ممیزه دانشگاه، دبیر محترم هیأت جذب، مبادی قانونی رسیدگی به تخلفات اعضای هیأت علمی، دانشجویان و کارکنان، نمایندگان مسئولین معاونت‌ها و دانشکده‌های دانشگاه، نماینده شورای اخلاق دانشگاه و در صورت صلاحدید ریاست محترم دانشگاه نمایندگان از نظام‌های علوم پزشکی (پزشکی، پرستاری، ...) و امور حقوقی دانشگاه.

۲. در حوزه‌هایی که آئین‌نامه‌های کشوری تخصصی و اخلاق حرفه‌ای وجود دارد در صورت بروز تخلف مغایر با موازین اخلاق علوم پزشکی و رفتار حرفه‌ای مطابق با آن آئین‌نامه‌ها نیز عمل نمایند.

۳. در صورت عدم وجود آئین‌نامه‌های تخصصی و اخلاقی در هر حوزه‌ای، ضمن تسریع در تدوین این آئین‌نامه‌ها، ضرورت دارد برای رسیدگی به مصادیق اخلاقی در هر حرفه‌ای در آن حوزه، مراحل زیر طی گردد:

✓ واحدهای مختلف هر حوزه، با استفاده از استانداردهای علمی موجود و مشاوره با کارشناسان: اخلاق پزشکی و رفتار حرفه‌ای و فقهی مربوط به آن مصادیق، حقوقی و فلسفی، جنبه‌های مختلف مصادیق را بررسی اولیه نموده و با در نظر گرفتن اولویت‌ها آن‌ها را دسته‌بندی نمایند. ضمناً پیشنهادات تشویقی و تنبیهی خود را نیز اعلام فرمایند.

✓ نتیجه بند قبل را جهت بررسی کارشناسانه بیشتر به کمیته تخصصی اخلاقی آن معاونت ارجاع نمایند.

✓ کمیته تخصصی اخلاقی آن معاونت با توجه به جنبه‌های پیشگفت، مصادیق را بررسی و در صورت نیاز، اصلاحات را اعمال نموده و در قالب پیش‌نویس تدوین فرمایند.

✓ پیش‌نویس آئین‌نامه اخلاقی فوق جهت طرح و تأیید و یا اصلاح موارد، به شورای اخلاق دانشگاه جهت سیاست‌گذاری لازم منعکس گردد.

✓ در صورت نیاز به تأیید نهایی جهت ابلاغ به همه حوزه‌ها و معاونت‌ها، سیاست‌گذاری‌های مربوطه شورای اخلاق در قالب مصوبات به شورای دانشگاه ارجاع گردد.

✓ در صورت وجود چالش‌های بررسی مصادیق مغایر با موازین اخلاق علوم سلامت در مبادی قانونی دانشگاه مطابق تصمیم‌گیری و نتایج نشست بند ۱ اقدام شود.

۴. با توجه به انتشار کتاب "راهنمای عمومی اخلاق حرفه‌ای شاغلین و حرف پزشکی و وابسته" به منظور افزایش آگاهی‌های کارکنان موضوع کتاب فوق، توسط معاونت‌های ذیربط (درمان، بهداشت، غذا و دارو و ...) این راهنما به واحدهای مربوطه ارسال و در ارزیابی و نظارت‌های خود، پیگیر اجرایی شدن محتوای آن باشند.

۵. مقرر شد "همایش ۱ روزه مسئولین کمیته‌های تخصصی و اخلاق علوم پزشکی و رفتار حرفه‌ای معاونت‌های دانشگاهی و کمیته‌های اخلاق علوم سلامت دانشکده‌ای شورا جهت ارائه دستاوردهای رسیدن به هدف سال ۹۸ دانشگاه در حوزه فعالیت خود و چالش‌های موجود پیش رو در زمینه اخلاق علوم پزشکی و رفتار حرفه‌ای" در تاریخ ۹۸/۸/۸ در قالب جلسه شورای اخلاق دانشگاه برگزار گردد که مسئولیت پیگیری آن با دبیرخانه شورای اخلاق دانشگاه با مشارکت داوطلبینی از اعضای شورا می‌باشد.

۶. تأکید بر ارائه برنامه زمانبندی تدوین آئین‌نامه‌های اخلاق معاونت‌های فاقد آن در جلسه آتی شورای اخلاق دانشگاه توسط معاونت‌های محترم دانشگاهی

۷. ارائه تقویم زمانبندی جلسات کمیته‌های اخلاق معاونت‌های محترم دانشگاهی و کمیته‌های اخلاق علوم سلامت دانشکده‌ای تا آخر تیر ماه به دبیرخانه شورای اخلاق دانشگاه

۸. تأکید بر ارائه مکتوب گزارش‌های فصلی حوزه‌های مختلف مربوط به مصوبات جلسات قبلی شورای اخلاق دانشگاه به دبیرخانه شورا و همچنین طرح رئوس این گزارش‌ها در شورا در جلسه تیر ماه شورای اخلاق دانشگاه

دستور کار جلسه بعد

۱) ارائه بحث علمی کاربردی "چالش‌های پیش‌رو برای نهادینه نمودن حداقل‌های اخلاق رفتار حرفه‌ای در سطح بیمارستان‌ها و مراکز درمانی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی و راهکارهای آن (حوزه معاونت درمان)" توسط آقای دکتر کلیدری معاون محترم درمان دانشگاه

۲) تعیین مباحث و داوطلبین برگزاری همایش ۱ روزه (۹۸/۸/۸) مسئولین کمیته‌های تخصصی و اخلاق علوم پزشکی و رفتار حرفه‌ای معاونت‌های دانشگاهی و کمیته‌های اخلاق علوم سلامت دانشکده‌ای شورا جهت ارائه دستاوردهای رسیدن به هدف سال ۹۸ دانشگاه در حوزه فعالیت خود و چالش‌های موجود پیش رو در زمینه اخلاق علوم پزشکی و رفتار حرفه‌ای

۳) ارائه مکتوب گزارش‌های فصلی حوزه‌های مختلف مربوط به مصوبات جلسات قبلی شورای اخلاق دانشگاه به دبیرخانه شورا و همچنین طرح رئوس این گزارش‌ها در شورا در جلسه تیر ماه شورای اخلاق دانشگاه

۴) تأکید بر ارائه برنامه زمانبندی تدوین آئین‌نامه‌های اخلاق معاونت‌های فاقد آن در جلسه ۹۸/۴/۱۲ شورای اخلاق دانشگاه توسط معاونت‌های محترم دانشگاه